

ارزیابی کاشت پائیزه اکوتیپ‌های زیره سبز (*Cuminum cyminum* L.)

در شرایط آب و هوایی مشهد

زینب خراسانی^۱، احمد نظامی^۲، مهدی نصیری محلاتی^۲ و علی اصغر محمدآبادی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

۲- اعضای هیأت علمی گروه زراعت، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد.

Ze_kh60@stu-mail.um.ac.ir

به منظور مطالعه واکنش تعدادی از اکوتیپ‌های زیره سبز به تاریخ‌های کاشت پاییزه، آزمایشی در سال زراعی ۸۷-۱۳۸۶ در مزرعه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد به اجرا در آمد. آزمایش به صورت کرت‌های خرد شده در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی و در سه تکرار اجرا شد. در این آزمایش تاریخ‌های کاشت به صورت فاکتور اصلی در سه سطح (۲۶ مهر، ۱۷ آبان و ۸ آذر) و اکوتیپ به عنوان فاکتور فرعی در شش سطح (قائن، خواف، تربت حیدریه، سبزوار، قوچان و RZ₁₉) در نظر گرفته شدند. نتایج بررسی‌ها نشان داد که اثر تاریخ کاشت، اکوتیپ و اثر متقابل تاریخ کاشت و اکوتیپ بر صفات درصد بقاء، عملکرد دانه و عملکرد زیستی معنی‌دار شد. به طور کلی با تاخیر در کاشت (از ۲۶ مهر به ۸ آذر)، عملکرد دانه و عملکرد زیستی کاهش و درصد بقای زمستانه افزایش یافت. در کلیه صفات مزبور اکوتیپ قائن و RZ₁₉ به ترتیب دارای بیشترین و کمترین مقادیر بودند. با توجه به حصول نتایج مناسب و جهت گسترش کشت پائیزه زیره سبز در نقاط مختلف استان، تداوم این گونه آزمایش‌ها توصیه می‌شود.

کلمات کلیدی: بقاء زمستانه، عملکرد، فنولوژی، مورفولوژی

اثر تنش شوری بر جوانه زنی و رشد اولیه گیاهچه هیبریدهای ذرت دانه‌ای تحت شرایط آزمایشگاهی

سعید خاوری خراسانی^۱، محمدحسین شریعتمداری^۲، محمد گلباشی^۳، عباس آبین^۴، مریم آشفته بیرگی^۵، مهدی ضرابی^۶

۱- عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی، ۲- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده کشاورزی دانشگاه بیرجند ۳- ۶- ۴- دانشجوی کارشناسی ارشد پردیس ابوریحان دانشگاه تهران ۵- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده کشاورزی دانشگاه زابل

دانشکده کشاورزی دانشگاه زابل

shariatsh@gmail.com

تنش شوری بعنوان عامل محدود کننده عملکرد، نقش مهمی در کاهش تولید گیاهان زراعی در جهان دارد بنابراین دستیابی به ژنوتیپهای مقاوم ضروری می‌باشد. در این آزمایش میزان مقاومت به تنش شوری و اثر آن روی جوانه زنی و صفات مرتبط با آن در ۴ ژنوتیپ ذرت شامل هیبریدهای SC 704, NS 500, SC 475 و کنسور در ۵ سطح تنش شوری {۰ (آب مقطر)، ۲۰، ۴۰، ۸۰ و ۱۶۰ میلی مول} با استفاده از NaCl مورد بررسی قرار گرفت. این آزمایش به صورت فاکتوریل بر پایه طرح کاملا تصادفی در سه تکرار، در آزمایشگاه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه بیرجند اجرا شد. نتایج حاصل از تجزیه واریانس داده‌ها نشان داد که بین هیبریدها از نظر کلیه صفات مورد اندازه‌گیری تفاوت بسیار معنی‌داری در سطح احتمال ۱٪ وجود دارد. بررسی اثر متقابل هیبرید*تنش نشان داد که در مورد صفات طول ریشه چه، طول ساقه چه، طول گیاهچه و بنه بذر اثر متقابل بسیار معنی‌دار در سطح احتمال ۱٪ (***) وجود دارد. مقایسه میانگین تیمارها با روش چند دامنه‌ای دانکن نشان داد که تحت شرایط تنش شوری هیبرید سینگل کراس ۷۰۴ در اکثر صفات مورد مطالعه حائز بالاترین میانگین بوده و با سایر هیبریدها از نظر آماری دارای اختلاف معنی‌داری می‌باشد.

کلمات کلیدی: تنش شوری، ذرت دانه‌ای، جوانه زنی، بنه بذر